

KOMENTÁŘ

28. 11. 2022

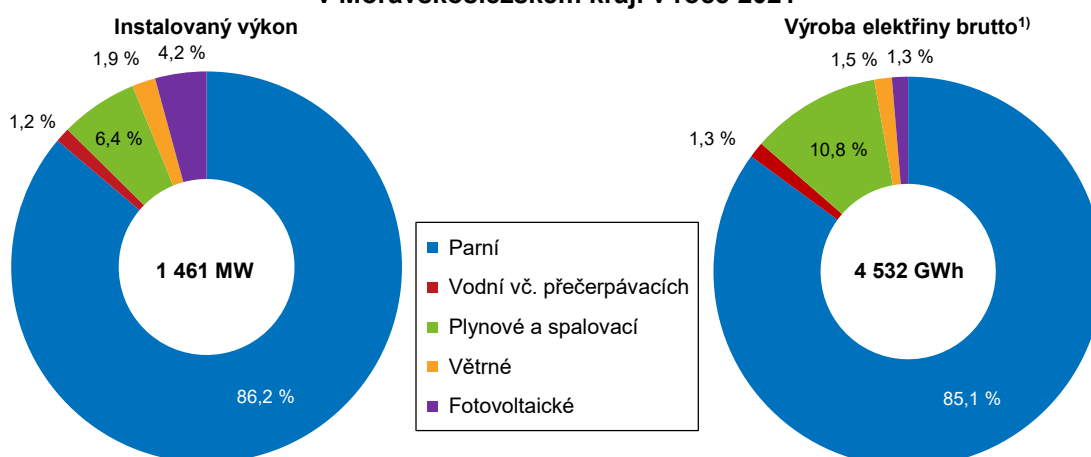
Energetika v Moravskoslezském kraji v roce 2021

Výrobu elektřiny v Moravskoslezském kraji zajišťovaly zejména parní elektrárny, které se v roce 2021 na celkové výrobě podílely z více než čtyř pětín. Nejvyšší spotřebu elektrické energie netto měla odvětví průmyslu a domácnosti. V porovnání s předchozím rokem se projevil pokles spotřeby elektrické energie v energetice a dále pak v obchodě, službách, školství a zdravotnictví. Naopak spotřeba elektrické energie v domácnostech v roce 2021 vzrostla, její zvýšená spotřeba byla ovlivněna distanční výukou žáků a studentů a vyšším počtem zaměstnanců, kteří v důsledku pandemie pracovali z domova. Na spotřebě zemního plynu se nejvíce podíleli velkoobdobatelé, v pořadí druhé byly domácnosti.

K 31. 12. 2021 dosáhl instalovaný výkon elektráren v České republice hodnoty 20 872,1 MW. Nejvyšší podíl 45,6 % na instalovaném výkonu měly parní elektrárny, 20,6 % připadalo na jaderné elektrárny, 10,9 % na vodní, 10,0 % na fotovoltaické elektrárny, 6,5 % na paroplynové, 4,7 % na plynové a spalovací a 1,6 % na větrné elektrárny.

V Moravskoslezském kraji na konci roku 2021 činil instalovaný výkon elektrizační soustavy 1 461,6 MW a jeho podíl na Česku představoval 7,0 %. Ve srovnání s ostatními kraji to byl 6. nejvyšší podíl. Prvenství dlouhodobě patří Ústeckému kraji, instalovaný výkon zde tvořil 25,0 % kapacity České republiky.

Graf 1 Instalovaný výkon a výroba elektřiny podle technologie elektráren v Moravskoslezském kraji v roce 2021

¹⁾ výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů

Pramen: Energetický regulační úřad

Více než čtyři pětiny instalovaného výkonu elektráren v Moravskoslezském kraji v roce 2021 tvořily parní elektrárny (86,2 %). Na území kraje zaznamenaly nejvyšších hodnot v letech 2015 a 2016, kdy tyto elektrárny zabezpečovaly 89,9 % instalovaného výkonu. Na zbývajícím

KOMENTÁŘ

instalovaném výkonu se podílely elektrárny plynové a spalovací (6,4 %), fotovoltaické (4,2 %), větrné (1,9 %) a vodní (1,2 %).

V České republice bylo v roce 2021 podle předběžných výsledků vyrobeno celkem 84 907,3 GWh elektrické energie. Největší část energie, a to 45,5 %, byla vyrobena v parních elektrárnách. V jaderných elektrárnách bylo vyrobeno 36,2 % energie, 6,2 % připadlo na paroplynové a 4,6 % na plynové a spalovací elektrárny. Ve vodních včetně přečerpávacích elektrárnách bylo vyrobeno 4,3 % energie, na fotovoltaické elektrárny připadlo 2,5 % a na větrné 0,7 % vyrobené elektřiny.

Tab. 1 Výroba elektřiny brutto¹⁾ v Moravskoslezském kraji

Pramen: Energetický regulační úřad

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl 2021–2016
Výroba elektřiny brutto (GWh)	6 759,5	5 720,8	5 102,7	3 892,4	3 583,9	4 532,0	-2 227,6
podíl na ČR (%)	8,1	6,6	5,8	4,5	4,4	5,3	-2,8
v tom:							
parní elektrárny	6 139,3	5 079,8	4 488,4	3 230,4	2 912,7	3 855,4	-2 283,9
paroplynové elektrárny	-	-	-	-	-	-	x
vodní elektrárny vč. přečerpávacích	46,2	45,4	49,3	52,2	64,5	59,9	13,7
plynové a spalovací elektrárny	467,6	479,2	447,9	466,8	463,5	489,8	22,2
jaderné elektrárny	-	-	-	-	-	-	x
větrné elektrárny	47,3	56,8	54,8	78,7	80,3	66,1	18,7
fotovoltaické elektrárny	59,0	59,6	62,2	64,3	63,0	60,7	1,7
Podíl na výrobě elektřiny brutto v kraji (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	x
v tom:							
parní elektrárny	90,8	88,8	88,0	83,0	81,3	85,1	-5,8
paroplynové elektrárny	-	-	-	-	-	-	x
vodní elektrárny včetně přečerpávacích	0,7	0,8	1,0	1,3	1,8	1,3	0,6
plynové a spalovací elektrárny	6,9	8,4	8,8	12,0	12,9	10,8	3,9
jaderné elektrárny	-	-	-	-	-	-	x
větrné elektrárny	0,7	1,0	1,1	2,0	2,2	1,5	0,8
fotovoltaické elektrárny	0,9	1,0	1,2	1,7	1,8	1,3	0,5

¹⁾ výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2021 vyrobeno 4 532,0 GWh elektrické energie, což představovalo pouze 5,3 % z celkově vyrobené elektřiny v Česku. Ve srovnání s ostatními kraji to byl 6. nejvyšší podíl. Prvenství dlouhodobě patří Ústeckému kraji, kde bylo vyrobeno 23 471,1 GWh elektřiny (27,6 % výroby Česka). Meziročně se výroba elektřiny v kraji zvýšila o 26,5 % a to především zásluhou parních (nárůst o 32,4 %) a plynových a spalovacích elektráren (nárůst o 5,7 %). V ostatních typech elektráren došlo k poklesu produkce. Nejvyšší meziroční pokles 17,7 % byl zaznamenán ve větrných elektrárnách, což odpovídalo 14,2 GWh.

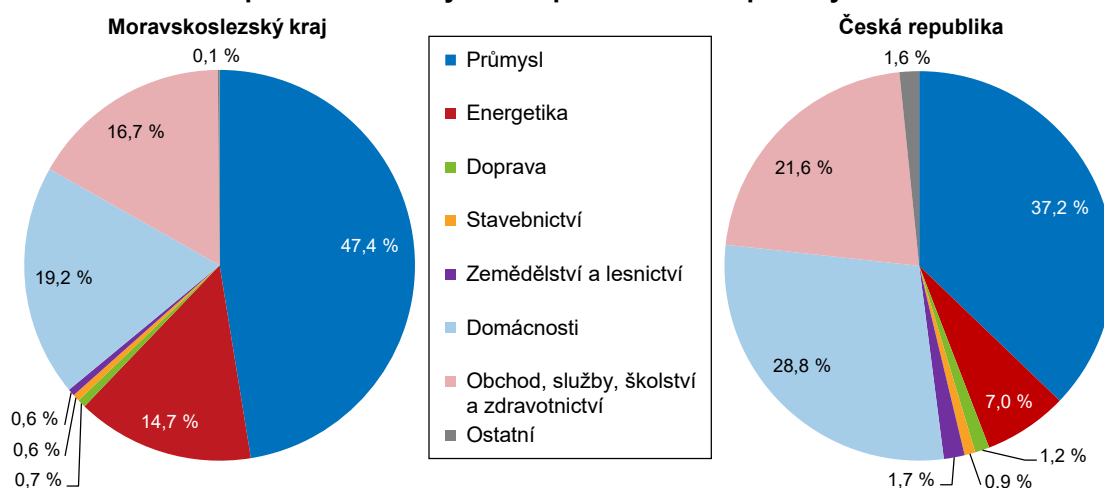
V období let 2016 až 2021 bylo v Moravskoslezském kraji vyrobeno nejvíce elektrické energie 6 759,5 GWh v roce 2016, naopak nejméně 3 583,9 GWh v roce 2020. V roce 2021 tak byla výroba elektřiny v porovnání s rokem 2016 nižší o jednu třetinu (o 33,0 %).

KOMENTÁŘ

Téměř 96 % elektrické energie v roce 2021 bylo v Moravskoslezském kraji vyrobeno v parních a plynových elektrárnách (85,1 %, resp. 10,8 %). Zbývajících necelých 4,0 % elektřiny bylo vyrobeno v elektrárnách využívajících „obnovitelné zdroje“ – 1,3 % energie vyprodukovaly fotovoltaické elektrárny, 1,3 % vodní elektrárny a 1,5 % větrné elektrárny.

Zatímco na výrobě elektrické energie v Česku v roce 2021 se Moravskoslezský kraj podílel pouze 5,3 %, na její spotřebě to bylo výrazně více, konkrétně 13,3 %. V roce 2021 bylo v Moravskoslezském kraji spotřebováno 7 965,1 GWh elektřiny netto. Meziroční spotřeba elektřiny vzrostla o 2,3 % (o 177 GWh). Mezi kraji se jednalo po Středočeském kraji s 8 575,5 GWh o druhou nejvyšší spotřebu.

Graf 2 Spotřeba elektřiny netto*) podle odvětví spotřeby v roce 2021

*) spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav + spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Pramen: Energetický regulační úřad

Z hlediska odvětvové struktury se na krajské spotřebě elektřiny netto nejvíce podílel průmysl (47,4 %), dále následovaly domácnosti (19,2 %) a obchod, služby, školství a zdravotnictví (16,7 %). Meziročně se spotřeba elektřiny nejvíce zvýšila v odvětví průmyslu o 231,1 GWh a v domácnostech o 129,5 GWh, naopak v odvětví energetiky poklesla o 144,9 GWh.

Spotřeba elektřiny netto v domácnostech na 1 obyvatele v Moravskoslezském kraji v roce 2021 dosáhla 1 295,0 kWh, v porovnání s loňským rokem vzrostla o 10,8 % (o 126,4 kWh). Zvýšená spotřeba elektrické energie v domácnostech byla ovlivněna vyšším počtem žáků a studentů na distanční výuce a zaměstnanců, kteří v důsledku pandemie pracovali z domova. Ve spotřebě elektřiny netto v domácnostech na 1 obyvatele se v mezikrajském porovnání umístil Moravskoslezský kraj na druhém nejnižším místě. V rámci všech krajů dosáhl v tomto ukazateli nejvyšší spotřeby Středočeský kraj (2 341,8 kWh) a naopak nejnižší hlavní město Praha (1 230,7 kWh). V porovnání s republikovým průměrem (1 643,7 kWh) byla spotřeba elektřiny netto v domácnostech na 1 obyvatele v Moravskoslezském kraji nižší o 348,7 kWh.

KOMENTÁŘ

Tab. 2 Spotřeba elektřiny netto^{*)} v Moravskoslezském kraji

Pramen: Energetický regulační úřad

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl 2021–2016
Spotřeba elektřiny netto (GWh)	7 996,6	7 999,8	8 189,8	8 087,6	7 787,9	7 965,1	-31,4
podíl na ČR (%)	13,9	13,6	13,8	13,6	13,6	13,3	-0,6
v tom odvětví:							
průmysl	3 675,2	3 730,1	3 766,9	3 575,9	3 547,5	3 778,5	103,4
energetika	938,0	1 317,6	1 472,1	1 532,0	1 317,0	1 172,2	234,2
doprava	355,5	52,3	53,3	53,8	52,0	54,8	-300,6
stavebnictví	27,9	48,1	50,5	45,4	36,4	46,3	18,5
zemědělství a lesnictví	30,4	51,6	51,3	48,8	45,6	46,3	16,0
domácnosti	1 321,3	1 342,9	1 333,9	1 338,1	1 398,8	1 528,3	207,0
obchod, služby, školství a zdravotnictví	1 640,7	1 446,9	1 456,1	1 476,6	1 361,4	1 326,9	-313,8
ostatní	7,8	10,4	5,5	17,0	29,2	11,8	4,0
Spotřeba elektřiny v domácnostech na 1 obyvatele (kWh)	1 090,7	1 112,2	1 107,6	1 113,8	1 168,6	1 295,0	204,3
Podíl odvětví na spotřebě elektřiny netto v kraji (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	x
v tom:							
průmysl	46,0	46,6	46,0	44,2	45,6	47,4	1,5
energetika	11,7	16,5	18,0	18,9	16,9	14,7	3,0
doprava	4,4	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	-3,8
stavebnictví	0,3	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,2
zemědělství a lesnictví	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,2
domácnosti	16,5	16,8	16,3	16,5	18,0	19,2	2,7
obchod, služby, školství a zdravotnictví	20,5	18,1	17,8	18,3	17,5	16,7	-3,9
ostatní	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,1	0,1

^{*)} spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav + spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

V období 2016 až 2021 s výjimkou roku 2018 spotřeba elektrické energie v domácnostech na 1 obyvatele pravidelně narůstala. V roce 2021 se v porovnání s rokem 2016 zvýšila tato spotřeba o 204,3 kWh, tj. zvýšení o 18,7 %.

Necelých 378 tisíc zákazníků v Moravskoslezském kraji v roce 2021 spotřebovalo přibližně 925 milionu metrů krychlových zemního plynu, meziročně se tak jeho spotřeba zvýšila o 44,1 milionu metrů krychlových, tj. o 5,0 %. Velkooběratelé, kterých bylo v Moravskoslezském kraji na konci roku 2021 celkem 176, spotřebovali 477,9 milionu m³ plynu, což představovalo 51,6 % krajské spotřeby. Druhým největším spotřebitelem plynu byly domácnosti. Celkem 358,6 tisíc domácností odebralo 256,3 milionu m³ plynu, což odpovídalo 27,7 % krajské spotřeby.

Nejvýraznější meziroční nárůst spotřeby plynu o 15,3 % byl zaznamenán v plnicích stanicích CNG, 12,1 % v případě středních odběratelů a 10,7 % pak v domácnostech. U žádného typu odběratelů nedošlo meziročně k poklesu spotřeby.

KOMENTÁŘ

Tab. 3 Spotřeba zemního plynu¹⁾ v Moravskoslezském kraji

Pramen: Energetický regulační úřad

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl 2021–2016
Spotřeba zemního plynu (tis. m³)	915 823	910 990	878 002	891 751	881 164	925 311	9 488
podíl na ČR (%)	11,2	10,8	10,9	10,6	10,3	9,9	-1,3
v tom:							
velkoodběratelé	506 678	402 165	474 540	488 933	475 516	477 854	-28 824
střední odběratelé	57 847	135 517	53 634	54 697	52 822	59 227	1 380
maloodběratelé	105 532	113 324	102 425	108 082	99 776	107 103	1 571
domácnosti	245 766	248 172	233 256	220 432	231 514	256 288	10 522
plnicí stanice CNG ¹⁾	-	11 813,0	14 147	19 607	21 536	24 839	x
Spotřeba zemního plynu v domácnostech na 1 odběratele (m ³)	670,9	679,5	641,0	608,2	642,5	714,6	43,8
Podíl na spotřebě zemního plynu v kraji (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	x
v tom:							
velkoodběratelé	55,3	44,1	54,0	54,8	54,0	51,6	-3,7
střední odběratelé	6,3	14,9	6,1	6,1	6,0	6,4	0,1
maloodběratelé	11,5	12,4	11,7	12,1	11,3	11,6	0,1
domácnosti	26,8	27,2	26,6	24,7	26,3	27,7	0,9
plnicí stanice CNG ¹⁾	-	1,3	1,6	2,2	2,4	2,7	x

¹⁾ spotřeba zemního plynu představuje objem zemního plynu dodaného konečným zákazníkům

¹⁾ plnicí stanice stlačeného zemního plynu (CNG) jsou samostatně sledovány od roku 2017, předtím byly zahrnuty v ostatních kategoriích odběru

Nejvyšší podíly spotřeby zemního plynu z celkové spotřeby v Česku byly zaznamenány v Ústeckém (14,4 %) a Středočeském kraji (12,8 %). Moravskoslezský kraj, který se na celkové spotřebě zemního plynu v České republice podílel 9,9 %, se v mezikrajském porovnání umístil na čtvrtém místě. Nejvyšší průměrnou spotřebu zemního plynu na 1 zákazníka (8 293 m³) vykazoval Karlovarský kraj. V Moravskoslezském kraji dosáhla průměrná spotřeba zemního plynu na 1 zákazníka 2 449 m³ a tím se kraj v rámci mezikrajského srovnání umístil na druhém nejnižším místě.

Spotřeba zemního plynu v domácnostech na 1 odběratele byla nejvyšší v krajích Středočeském (1 278 m³) a Jihomoravském (1 190 m³). V Moravskoslezském kraji činila tato spotřeba 715 m³ a mezi kraji byla absolutně nejnižší. Proti roku 2020 byla průměrná spotřeba v domácnostech na 1 odběratele o 72,1 m³ vyšší (nárůst o 11,2 %).

Pozn.:

Celková výroba elektřiny brutto představuje celkovou výrobu elektřiny na svorkách generátorů.

Celková spotřeba elektřiny netto představuje spotřebu elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřebu subjektů přímo napojených na danou výrobu.

Spotřeba zemního plynu představuje objem zemního plynu dodaného konečným zákazníkům, který nezahrnuje vlastní spotřebu při distribuci, ztráty, změnu akumulace v distribučních soustavách a vlastní spotřebu výrobců plynu při jeho těžbě a plyn určený pro pohon kompresních sanic v přepravní soustavě. Tyto hodnoty není možné členit do krajů.

KOMENTÁŘ

Kontakt:

Patrik Szabo

Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Tel.: 595 131 220

E-mail: patrik.szabo@czso.cz